

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IV. Quibus competere possit Jus Patronatus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

construatur alia Ecclesia minor, quæ majori, tanquam Matrîci, subjecta sit, non solum is, qui Ecclesiam novam construxit, aut dotavit, sed etiam Rector Ecclesie majoris officii, Patronus sit minoris Ecclesie, seu filialis, si etiam Ecclesia matrix minoris suos proventus, quos habuit, reliquit.

3074 *Not. 9.* Jus Patronatus, etiam seculo titulo triplici, de quo hæctenus, acquiri posse ex privilegio per Papam concessio, prout colligitur ex c. *Qui res 2. de Reb. Eccl. alienand.* ubi id prohibetur fieri à Principibus Laicis. Nam Ecclesie imponere *servitutem* (ut loquitur *Trident. Sess. 25. de Reform. c. 9.*) propriè pertinet ad *Pastorem universalem*, cui princeps dispositio circa Ecclesias competit; reliquis, juxta concessam facultatem.

Quia tamen per *Concil. Trid. Sess. 25. de Reform. 9.* ejusmodi privilegium sublatum est, censent aliqui, si Pontifex rursus alicui concederet, addendam esse clausulam cum derogatione expressâ hujus Decreti Conciliaris: Sed hoc necessarium non est, ut dixi *lib. 1. tit. 2. de constitut.* Cum in omnibus Decretis, *salvâ semper esse Sedis Apostolicæ Auctoritatem*, dicat ipsum Concilium *Sess. 25. c. 21.* ubi Barbofa n. 1. cum Gonzalez ad 8. *Regul. Cancellaria Gloss. 6. n. 120.* cum multis aliis tradit, *pro derogatione Decretorum hujus Concilii sufficere clausulam generalem* (non obstantibus constitutionibus Apostolicis) plus affirmat Vivianus *l. 1. c. 8. n. 24.* dicens: Jus Patronatus ex privilegio Episcopi acquiri posse ab Ecclesiastico; non autem à Laico. Ex hoc:

3075 *Not. 10.* Jus Patronatus Ecclesie non libera, & quæ aliàs habuit Patronos ab Ecclesiasticis posse acquiri legitimâ præscriptione, per tempus immemorabile; vel saltem quadraginta annos, sine titulo, ut not. Castropalaus cit. *p. 2. à n. 12.* si autem constet, *Ecclesiam esse liberam*, præscriptionem non currere, ita Zoësius de jure Patron *8. §. Et hæc.* Laicus autem non potest præscribere jus Patronatus contra Ecclesiam liberam; Ecclesiasticus enim hujus juris *per se* capax est; ille solum *ex Ecclesia indulto*; Vivianus cit. Laicus enim incapax est, sine speciali Ecclesie indulto, ut jus etiam *annexivè* spi-

Tom. III.

rituale possideat, præscriptio autem sine possessione non procedit.

Not. 11. quod si quis in alieno fundo Ecclesiam, aut invito domino, jus Patronatus non acquiratur domino fundi, sed conductori. Ille tamen, Ecclesiam sic ædificatam, antequam consecrata sit, Conductore inscio, vel invito, propria Auctoritate destruere potest. *c. 1. & 2. de novi operis nuntiat.* Pirhing de Jure Patron. *11. n. 13.* Nec obstat, omne, quod inædificatur, solo cedere, juxta *L. adeo 7. §. cum in suo ff. de acquir. rer. domin.* Nam in hoc casu particulari lex illa, ob Religionis favorem locum non habet; sic Canisius in *c. quoniam 3. h. t. n. 4.*

Not. 12. Similiter dominum feudi posse etiam invito Vasallo, in fundo feudali Ecclesiam construere, cum eo etiam invito alienare possit; sed eo casu æstimationem fundi præstandam esse Vasallo, vel aliud feudum æquivalens, quod non permillum est Vasallo, *c. unic. l. 2. feud. tit. 9. & c. unico §. habito tit. 55.*

Not. 13. si Parochus, vel alius Clericus ex fructibus sui beneficii Ecclesiam, vel Capellam ædificet, acquirere quidem in illa Jus Patronatus ad dies vitæ; Sed post mortem ejus pertinere ad Ecclesiam, consequenter ad ejus successorem in illa, si Collegiata non sit; si autem Collegiata sit, ad Collegium *c. relatum 12. de Testam.*

ARTICULUS IV.

Quibus competere possit Jus Patronatus?

ANte resolut. not. ad quæstionem, an fundanti, construenti, vel dotanti Ecclesiam, *ex debito competat* jus Patronatus, prout debitum, excludit concessionem merè beneficam, & gratiosam? responderi negative, ut constat ex *c. Quoniam 3. h. t. ibi: in qua eos Ecclesia hucusque sustinuit.* Nam Laici non sunt capaces juris spiritualis, nisi ex concessione Ecclesie. *c. Tua 25. de decimis ibi: cum Laicis nulla sit de spiritualibus concedendi, vel disponendi facultas, imperialis concessio, quantumcunque generaliter fiat, neminem potest à solutione decimarum eximere, qua divina constitutione debentur;* ergo dum illud

Uuuu 2

illud habent Laici, cum sit jus spirituale, est solum ex concessione, & beneficio Ecclesie. Et hæc sententia est communis. Unde Fagnanus in c. *Quoniam* de Jure Patron. n. 4. ex fundatione, vel dotatione, inquit, non acquiritur Jus Patronatus *mero jure*; sed *ex gratia*, & concessione Ecclesie: idem constat ex c. *si quis* Episcoporum. 16. q. 5. ibi: *hæc gratia reservetur*. Idem docet cum communi Pirhing *h. t. n. 40.* dicens: Utrumque enim jus (tam Patronatus, quam Advocatiæ) *non ex debito, sed ex gratia* illis ab Ecclesia est concessum, quamvis Patronus *in ipsa fundatione* (non autem post) cum consensu Episcopi (non autem sine illo) possit honestam conditionem apponere, qua sibi aliquod reservet v. g. aliquam moderatam recognitionem annuam &c. c. *Cum dilectus* 8. de Consuet. Nam Patronus, quidquid juris habet in Ecclesia, totum ex gratia procedit, & de gratia speciali toleratur; sic Fagnanus *cit. n. 7.* his præmissis, ad quæstionem propositam:

3079 *Re.* Jus Patronatus de gratia Ecclesie posse competere tam Clericis, quam Laicis, etiam foeminis, ut colligitur ex c. *si de concess. prebend.* ibi: *cum dilecta in Christo Filia, Comitissa Flandren. fecerit promissiones de non vacantibus beneficiis Ecclesiarum, in quibus jus obtinet Patronatus.* Et quamvis in Canonibus (ut notavimus) dicatur in masculino, *si quis* Ecclesiam fundet, construat, vel dotet, ei concedi Jus Patronatus: hoc tamen vocabulo *si quis*, etiam comprehenditur *si qua*, ut ait Gl. in c. *generali* 13. V. *universos*, de Elect. in 6. nam Masculinum continet etiam Fœmininum juxta Gl. in Clement. 1. V. *homines, de Elect.* nisi subjecta materia aliud suadeat, qualiter fit in feudis, in quibus foemina sub masculino genere non continentur, propter naturam feudi; quibus positis:

3080 Quæstio est 1. an etiam impuberibus possit competere jus Patronatus? *Re.* quod sic, ita tamen, ut si sint infra 7. annos, eorum nomine presentet Tutor; si vero sint majores septennio, sed nondum puberes, similiter presentet tutor, si tamen pupillus sine Autoritate Tutoris presentat, presentatio valet; si autem sit pubes, sed minor, non valet presentatio Curatoris, sed minoris; ita Pirhing. de Jure Patron. n. 18. Si filius familias

sit Patronus, presentatio ad ipsum spectat, non ad Patrem; quia in spiritualibus, & quasi, non attenditur patria potestas; sic Garcia p. 5. c. 9. Hinc not. etiam illegitimis, imò & impuriis posse competere Jus Patronatus c. *pie* cum seq. c. filiis 16. q. 7. non autem Judæo, aut pagano, seu infideli gl. in c. *Frigentius* V. *qui Christianis.* 16. q. 7. & patet quia c. *pie*, & c. *quicumque fidelium* ead. expressè loquitur de fidelibus, & hominibus Christianis.

Quæstio est 2. an hoc jus competere possit hæretico? *Re.* quod non, sic Abbas in c. *Nobis* 25. *h. t. n. 3.* Hinc, si Patronus in hæresim lapsus presentavit, alia presentatio fieri debet; si tamen ad fidem revertatur, recuperat Jus Patronatus, nisi per sententiam sit privatus, ac hæresis damnatus; tunc enim omnia ejus bona ad Fiscum cadunt V. c. *didicimus* 24. q. 1. & gl. in c. *maximum* 1. q. 7. V. *dignitate.* Si autem Patronus incidat in excommunicationem majorem, per hoc non privatur Jure Patronatus; sed tantum ejus usu, sed intellige, si vitandus sit, non autem si toleratus, & ejus presentationem velit admittere Episcopus. Hinc presentatio facta ab excommunicato vitando, invalida est.

Quæstio est 3. an, si Jus Patronatus annexum sit bonis, ab Uxore marito datis in dotem, jus presentandi pertineat ad Maritum? Negat Azor p. 2. l. 6. c. 21. q. 16. Sed oppositum tenet Layman. l. 4. tr. 2. c. 13. q. 7. n. 18. Zoësius de Jure Patron. n. 36. quia penes maritum non solum sunt fructus, sed etiam dominium rerum dotalium, saltè *civile* L. 9. C. de rei vindic. & L. *cum dotem* 10. C. de jure dotium. Unde, licet dicatur, verum & *naturale* dominium rerum dotalium manere penes Uxorem, ergo etiam Jus Patronatus illis annexum. *Re.* cum universitate bonorum transeunte in alium, transire etiam accessorie Jus Patronatus. Quare dato ante N. cons. quia in dato casti dominium civile rerum dotalium transit in Virum, ergo & id, quod eis annexum est.

ARTICULUS V.

Ad quid se extendat Jus Patronatus?

R Esp. primum, & principale actum, ad quem extendit se Jus Patronatus, (ur